

Szántó Judit

Nem kell félni. Van jobb

PAULO COELHO: TIZENEGY PERC

Balogh Anna
és Gubás GabiSchiller Kata
felvétele

A legtöbb ember már itt [tudniillik a honcserénél – Sz. J.] megtorpan. De Maria továbbmegy, bártáncosnő lesz, majd prostituált.” (Idézet a szórólapból.)
Bravó.

„Egyre jobban vállalja önmagát. Fejlődik. És ez teszi őt példává a nők számára.” (Ugyanonnan.)

Nagyszerű. Ezt még az idősebb Dumas sem állította Gautier Margitról. Sem Verdi a Megtévedt nőről (*La Traviata*).

Én a *Tizenegy perc* előtt két nappal egy Molnár Ferenc-re hivatkozó előadást láttam ugyanitt, vagyis a Tháliában. Félelmetes volt. Ennél csak jobb jöhet, gondoltam. És ebben nem is tévedtem.

A *Tizenegy perc* – és nemcsak A doktor úrhoz képest – művészet. Bulvárművészet, lektúrművészet, de alkot valamit. Egy, ha nem is modern, de többé-kevésbé XX. századi perditaromantika jegyében. Lehetne ügyesebb is, talán szerzője, a hazai lektúrrajongók legújabb sztárja, Paulo Coelho prózában talpraesettebben formál. Itt cselekmény nemigen van. Pozsgai Zsolt beérte a leglakonikusabb közhelyekkel. Maria (aki eleinte Mariannaként szerepel), a kisvárosi brazil lány, aki pont olyan, mint az öt kontinensen minden cukros ételekről álmodó

egyszerű, naivul romlott hajadon, bátran kiruccan a nagyvilágba, egyenesen Genfbe, ahol minden pont olyan, mint akárhol máshol. Maria, más választása nem lévén, bátran prostituált lesz. Bátran „fejlődik”: az egyszerű sorozatszeretkezések után egy szadista angol (lehetne nyasszaföldi is) kísérleti nyulának is felcsap. (A leszbikus próbálkozásokat viszont bátran elhárítja.) Az igazi szerelemben nem hisz, először elutasítja magától, no de végül tovább „fejlődik”, és vállalja Ralf, a svájci festő és bárhová beillő amorózó karjában a mennyországot.

Ez tudniillik a morál. Maria már Brazíliában is az önkielégítés lelkes hívének vallja magát. Svájcban „fejlődik”: a szadista ütlegetésben-korbácsolásban is eljut az orgazmusig. De nem kell félni: van jobb. Szerencsés esetben a heteroszexuális szerelemben is el lehet élvezni. Már annak, aki megérdemli. De hiszen Maria éppen ezért a nők példaképe.

A pseudo-nemzetközi környezetre már utaltam. Coelho és nyomában Pozsgai hisz a kinevezett egzotikumokban. Van még egy, a pittoreszk Nyah névre hallgató maláj táncosnő (szerencsére Földes Esztert meg sem próbálták malájra maszkírozni), egy szerelmes brazil rövidáru-kereskedő, aki a „Zórika, Zórika, jöjj haza

már” témáját eleveníti meg, s lehetne örmény borbély is, valamint egy délszláv lebujtulajdonos (no, Galkó Balázs tényleg elmegy balkáni maffiózónak). Brigitte, a talán legfontosabb epizódszereplő, a középkorú svájci könyvtárosnő, aki szexuális depriváltsága okán szintén az önkielégítésben hisz (van is rá egy szellemes receptje), Maria méltó tanítványaként ugyancsak *fejlődésnek indul*: a fináléban, mint slusszpoén, nem Maria utazik haza Brazíliába, hanem Brigitte készül Rióba – hátha ott jobb ötleteket kap, mint bugyi nélkül könyvhalmon csúszkálni.

Mindezt azonban Szikora János gusztusosan tálalja (ami adott esetben meglehetősen eredmény); a tömény, könnyen pornósítható bulvárt a művészet felé igyekszik oldani. Maga tervezte díszletének fő eleme két jókora, egymáshoz képest mozgatható filmvászon, amelyre nemcsak filmes jeleneteket, de hátulról megvilágított árnyképeket is lehet vetíteni. Olykor szépen egészíti ki egymást a két rokon művészet: míg például a színpadon Maria és Ralf egymást kóstolgotató beszélgetése látható, a film a lány zavart, ideges kézmozgását vagy retikülben matatását mutatja. Még a szadista kísérletet is sikerül izlésesen megoldani: a vászon túloldalán meztelenül, de mindent takarón összegömbölyödve, kiszolgáltatottan és mozdulatlanul kuporgó Mariának csak a hangja idézi fel a történeteket. A végső szerelmi eksztázis is vásznon (absztraktul gomolygó testformákban) és hangban jelenik meg.

És persze sok múlik a színészi játékon is. Gubás Gabi betölti a színpadot; nemcsak bájos, kellemes jelenség, hanem, szinte a sztoritól függetlenül, kapcsolataiban hihető, emberszabású, szánható, sőt icipicit szerethető Mariát formál; legfőbb partnere, Száraz Dénes (Ralf) ro-

konszenves bonviván. Földes Eszternek (Nyah), azonkívül, hogy mimikája és mozdulatai kétértelműek legyenek, nincs sok dolga; egyik énekszámában szép hangján ő világosít fel minket a cím jelentéséről: tizenegy percig tart, amíg a kliens a nadrágja lehúzásától eljut az orgazmusig. A Brigittét játszó Sztárek Andrea esetében rendező és színész úgy gondolhatták, hogy kell ebbe a bánatos, sötét színezetű mesébe egy kis humor is, így a genfi könyvtárosnőből, aki életkorához képest túlságosan be van sózva, komika lesz, az elvárható bohó mimikával. (Könnyítenek a hangulaton a vérszegény táncikálások is, amelyek sajnos éppoly feledhetőek, mint a zeneszámok.)

Úgy tűnik, mostantól egyre több hasonló produkcióban lesz részünk. Imádkozzunk (ennek most úgyis szezonja van), hogy legalább a szakmai színvonal ennél sokkal rosszabb csak ritkán legyen.

PAULO COELHO: TIZENEGY PERC
(Az Új Színház és a Thália Színház koprodukciója a Tháliában)

Színpadi adaptáció: Pozsgai Zsolt. **Zeneszerző:** Gerendás Péter. **Jelmez:** Velich Rita. **Táncosok:** KFKI Kamarabalett. **Koreográfus:** Sárközi Gyula. **Rendező-asszisztens:** Trinfuj Mihály. **Díszlet-rendező:** Szikora János.

Szereplők: Gubás Gabi/Valentin Titánia, Balogh Anna/Földes Eszter, Sztárek Andrea, Száraz Dénes, Haumann Máté, Kedvek Richárd, Almási Sándor, Galkó Balázs.

